

Μαρίνα Λουκάκη, καθηγήτρια Βυζαντινής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η Μαρίνα Λουκάκη είναι απόφοιτη της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (1983). Συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές βυζαντινής ιστορίας και φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Paris I-Panthéon Sorbonne, από το οποίο έλαβε Δίπλωμα Εμπεριστατωμένων Σπουδών (D.E.A, 1984) και Διδακτορικό (1989), υπο την εποπτεία της Héléne Ahrweiler. Από το 1991 μέχρι το 2010 δίδαξε βυζαντινή φιλολογία στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Από το 2010 μέχρι σήμερα διδάσκει στο Τμήμα Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα εστιάζονται στη μελέτη της βυζαντινής ρητορικής και την έκδοση κειμένων της, και στη μελέτη ζητημάτων σχετικών με τη λόγια λογοτεχνική παραγωγή του Βυζαντίου, την τελετουργία, την αυτοκρατορική ιδεολογία και τη βυζαντινή εκπαίδευση. Βιβλία και πολυάριθμες μελέτες της σε διάφορες γλώσσες έχουν δημοσιευθεί σε έγκριτους εκδοτικούς οίκους και περιοδικά στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Στη διάρκεια της πολύχρονης ακαδημαϊκής σταδιοδρομίας της έχει συμμετάσχει και συμμετέχει με ανακοινώσεις σε πολλά διεθνή συνέδρια βυζαντινολογικού ενδιαφέροντος. Προσκαλείται και δίνει συχνά διαλέξεις σχετικές με τα επιστημονικά ενδιαφέροντά της σε πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής, στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και σε άλλους πολιτιστικούς φορείς της χώρας. Πρόσφατα (2019) κυκλοφόρησε από τον εκδοτικό οίκο DeGruyter το τρίτο της βιβλίο με τίτλο, *Les Grâces à Athènes: Éloge d'un πρωτεύουσας. Η Κωνσταντινούπολη και οι θεσμοί της (330-451)*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2000; Corinne Jouanno, *Το Μυθιστόρημα του Αλεξάνδρου. Γέννηση και Μεταμορφώσεις*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2015; σε συνεργασία με τον Ιωάννη Βάσση, W. Hörandner, *Η ποίηση στη βυζαντινή κοινωνία: Μορφή και λειτουργία*, εκδόσεις Κανάκη, Αθήνα 2017.

Περίληψη

Γιατί η διδασκαλία του δικαίου και η εκπαίδευση των νομικών (δικηγόρων, δικαστών, συμβολαιογράφων) στο Βυζάντιο της μεσοβυζαντινής περιόδου και ιδιαίτερα τον 11^ο και τον 12^ο αιώνα ήταν άρρηκτα συνδεδεμένες με τα μαθήματα γραμματικής, ρητορικής φιλοσοφίας και τους δασκάλους γενικής παιδείας που δίδασκαν στα σχολεία της Κωνσταντινούπολης; Στο ερώτημα αυτό θα επιχειρήσουμε να απαντήσουμε με μια ανασκόπηση της ιστορίας της εκπαίδευσης στο Βυζάντιο από την πρώιμη έως την μέση περίοδο, εκθέτοντας ποιες βασικές αρχές παρέμειναν αναλλοίωτες αλλά και ποιες αλλαγές επήλθαν στο πέρασμα των αιώνων, με ειδικό πάντα ενδιαφέρον τη διερεύνηση της διδασκαλίας του δικαίου και της μόρφωσης των νομικών.